

fond sin virksomhed, og beløbene uddeles efter uændrede retningslinier til den samme kreds af berettigede, ligesom skolebibliotekernes bogbestand indgår i fordelingen som hidtil.

Efter driftstilskuddets bortfald kan der ikke beregnes en samlet forfatterfondsbevilling på samme måde som nu. I stedet foreslås det i stk. 1 at fastsætte det årlige vederlag til forfatterne som et pristalsreguleret beløb pr. bind, hvormed de er repræsenteret i bibliotekerne. Grundbeløbet på 1,25 kr. er fastsat under hensyn til udviklingen til og med 1969-70, da vederlaget var 1,26 kr. pr. bind, og indebærer en kompensation for den tilskudsreduktion på 10 pct., som blev gennemført med virkning fra 1971-72. Pr. 1. juli 1972 udgør det foreslåede vederlag med prisregulering 1,36 kr. pr. bind.

Grundbeløbet til oversætterne foreslås forhøjet fra 100.000 kr. til 150.000 kr., idet basis for prisreguleringen er ændret fra januar 1963 til januar 1971. Pr. 1. juli 1972 udgør det foreslåede grundbeløb med prisregulering 163.500 kr.

Til § 19.

Efter den gældende lov om folkebiblioteker beregnes og udbetales statstilskuddet til disse biblioteker på grundlag af virksomheden inden for det enkelte finansår. Overgang til den ændrede tilskudsform må derfor finde sted med udgangen af et finansår. For at give kommunerne en rimelig tid til at planlægge biblioteksvirksomheden under de foreslåede ændrede vilkår, herunder at tilrettelægge budgettet herfor, er det foreslået at loven træder i kraft 1. april 1974.

Det tilføjes, at ikrafttrædelsestidspunktet i forslaget til lov om folkeskolen for skolebibliotekernes vedkommende ligeledes fastsættes til 1. april 1974.

Til § 20.

§ 20 tilsigter dels at tilvejebringe hjemmel for at meddele en midlertidig dispensation fra det generelle krav i lovforslagets § 5 om etablering af heltidsbibliotek, dels at bestemme at kommuner med deltidsbibliotek ikke kan indgå biblioteksmæssigt samarbejde efter lovforslagets § 7. Lovforslaget har iøvrigt samme gyldighed for deltids- som heltidsbiblioteker, men ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for virksomheden i deltidsbiblioteker.

Det fremgår af bemærkningerne til § 5 at der lægges afgørende vægt på at den obligatoriske biblioteksbetjening i biblioteksloven er identisk med heltidsbiblioteksbetjening, selv om dette princip ikke

kan gennemføres i praksis umiddelbart ved den reviderede lovs ikrafttræden. Af flere grunde er en overgangsperiode både ønskelig og nødvendig. For det første bør overgangen til heltidsbiblioteksbetjening af samfundsøkonomiske grunde grundigt overvejes og planlægges — ikke mindst med henblik på muligheden af samarbejde med andre kommuner — for det andet vil den endnu bestående knaphed på faguddannede bibliotekarer nødvendiggøre en gradvis udvikling.

Under den gældende lov er alle ønsker om midlertidig dispensation imødekommet. Vægtige grunde taler som nævnt imod at forcere udviklingen på dette punkt, og lovforslagets dispensationshjemmel forudsættes administreret i overensstemmelse hermed.

Dette må gælde dels de 91 kommuner der allerede har fået dispensation, dels de 29 kommuner der hidtil ikke har været omfattet af kravet om etablering af heltidsbiblioteksbetjening.

Den adgang til dispensation fra kravet om at indføre heltidsbibliotek der er tilvejebragt ved § 20 erstatter den dobbelte dispensationshjemmel i gældende lovs § 6, stk. 3, der knytter sig dels til tilstedeværelsen af en heltidsbeskæftiget medarbejder (§ 6 stk. 1), dels til indbyggergrænsen på 5.000 indbyggere (§ 6, stk. 2). § 6 er ophævet med lovforslagets § 5.

Der kan herefter i et bibliotek, der drives med dispensation efter lovforslagets § 20, ansættes heltidsbeskæftiget arbejdskraft, uden at forslaget § 5 træder i kraft for vedkommende bibliotek, med mindre det drejer sig om ansættelse af heltidsbeskæftiget og faguddannet leder.

Udformningen af § 20 betyder at lovforslagets § 5 sættes ud af kraft for en kommune så længe den har dispensation i henhold til § 20. For arbejdets varetagelse i de pågældende biblioteker gælder således ingen krav om ansættelse af faguddannede bibliotekarer, kontorphonale eller heltidsbeskæftiget faguddannet ledende bibliotekar. Det forudsættes derimod, at de krav om en særlig uddannelse for ledere og filialledere ved deltidsbiblioteker (og den dertil knyttede dispensationshjemmel) der findes i bekendtgørelse af 13. maj 1965 om folkebiblioteker (§ 17, stk. 4) opretholdes. De angår deltagelse i et af Danmarks Biblioteksskole afholdt grundkursus for deltidsbibliotekarer, for tiden af 2 ugers varighed. De hertil knyttede bestemmelser om at udgiften ved deltagelse af dette kursus afholdes af kommunen forudsættes opretholdt.

I den nugældende bekendtgørelse (af 13.5.65) findes herudover en række bestemmelser der udelukkende tager sigte på deltidsbiblioteker. For åbnings-